

METODIKA PRE VYPRACOVANIE FINANČNEJ ANALÝZY PROJEKTU

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
sprostredkovateľský orgán pre Operačný program Výskum a inovácie

verzia 1.0
23. február 2017

Obsah

1	Úvod	3
1.1	Právny rámec	3
1.2	Definície základných pojmov	3
2	Projekty vytvárajúce príjem	6
3	Finančná analýza	7
3.1	Tabuľková časť finančnej analýzy	8
3.2	Textová časť finančnej analýzy	8
3.3	Prílohy finančnej analýzy	9
4	Vypracovanie finančnej analýzy	10
4.1	Referenčné obdobie finančnej analýzy	10
4.2	Investičné výdavky	10
4.3	Výdavky na prevádzku	11
4.4	Príjmy z prevádzky	12
4.5	Zostatková hodnota investície	13
4.6	Štruktúra financovania projektu	13
	Prílohy	15

1 Úvod

Metodika pre vypracovanie finančnej analýzy projektu (ďalej len „metodika“) definuje pravidlá a postupy pre vypracovanie finančnej analýzy projektu a je určená pre subjekty zapojené do implementácie Operačného programu Výskum a inovácie (ďalej len „OP Val“) v gescii Ministerstva hospodárstva SR, t. j. pre prijímateľa/partnera prijímateľa (realizujúceho projekt vytvárajúci príjem), ktorý je veľkým podnikom a zároveň jeho podiel na celkových oprávnených výdavkoch projektu je vyšší ako 1 mil. EUR¹, ako aj pre poskytovateľa².

Finančná analýza je základným predpokladom pre overenie skutočnosti, či je nevyhnutné projekt spolufinancovať z OP Val.

Táto Metodika, ako aj každá jej aktualizácia, nadobúda platnosť dňom jej schválenia a účinnosť dňom jej zverejnenia na webovom sídle poskytovateľa.

1.1 Právny rámec

Metodika vychádza najmä z nasledovných dokumentov:

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde zahrnuté do spoločného strategického rámca a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (ďalej aj „všeobecné nariadenie“);
- delegované nariadenia Komisie (EÚ) č. 480/2014 z 3. marca 2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013;
- delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1516 z 10. júna 2015, ktorým sa podľa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 stanovuje paušálna sadzba pre operácie financované z európskych štrukturálnych a investičných fondov v sektore výskumu, vývoja a inovácie (ďalej len „delegované nariadenie 2015/1516“);
- Metodický pokyn Centrálného koordinačného orgánu č. 7 k vypracovaniu finančnej analýzy projektu, analýzy nákladov a prínosov projektu a finančnej analýzy žiadateľa o NFP v programovom období 2014 – 2020;
- zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o účtovníctve“);
- zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o dani z príjmov“);
- zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“).

1.2 Definície základných pojmov

Uvedené definície majú informatívny charakter pre vysvetlenie základných pojmov používaných v tomto dokumente a nie sú nadradené definíciám uvedených v príslušných nariadeniach EÚ a platnej národnej legislatíve.

¹ V nadväznosti na ods. 8 písm. c) čl. 61 všeobecného nariadenia.

² Ministerstvo hospodárstva SR, resp. Slovenská inovačná a energetická agentúra.

Bežné (nominálne) ceny – ceny skutočné v danom čase. Ide o ceny, ktoré zahŕňajú účinky inflácie, a ktoré väčšinou nie sú totožné so stálymi cenami.

Čisté príjmy – v zmysle ods. 1 čl. 61 všeobecného nariadenia predstavujú toky hotovosti, ktoré užívatelia platia priamo za tovary alebo služby zabezpečené v rámci projektu, ako napríklad náklady, ktoré priamo znášajú užívatelia za využívanie infraštruktúry, predaj alebo prenájom pozemkov alebo budov alebo platby za služby po odpočítaní všetkých prevádzkových výdavkov a výdavkov na náhradu zariadenia s krátkou životnosťou, ktoré vzniknú v priebehu príslušného obdobia. Úspory prevádzkových nákladov, ktoré vznikli počas projektu, sa považujú za čistý príjem, ak nie sú kompenzované rovnocenným znížením prevádzkových dotácií.

Čistá súčasná hodnota – finančný ukazovateľ, ktorý poskytuje informácie o finančnej návratnosti a finančnej udržateľnosti projektu. Ide o vyjadrenie súčasnej hodnoty budúcich čistých peňažných tokov vypočítaných ako rozdiel plánovaných výdavkov a príjmov projektu. Každá finančná analýza musí obsahovať výpočet čistej súčasnej hodnoty budúcich peňažných tokov. Pre potrebu výpočtu čistej súčasnej hodnoty sa využíva **diskontná sadzba na úrovni 4%**.

Diskontná sadzba – sadzba, prostredníctvom ktorej sú budúce hodnoty diskontované k súčasnosti. Odráža náklady príležitostí kapitálu pre investora (t.j. ušlý výnos z najlepšieho alternatívneho projektu).

Ekonomická životnosť investície – doba od vzniku investície až do straty jej ekonomickej užitočnosti (straty generovania čistých príjmov). Tento stav je spojený s trvalou stratou, resp. výrazným znížením príjmov, ktoré sú pomerne k nákladom neprimerane vysoké, až sa dosiahne hranica, kedy je lepšie investíciu nahradiť novou investíciou. Ekonomická investícia sa mení podľa povahy investície.

Finančná analýza – analýza, ktorej účelom je primárne odôvodnenie potreby nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) pre realizáciu projektu vytvárajúceho príjem, resp. stanovenie adekvátnej výšky NFP. Finančná analýza zároveň slúži na ubezpečenie poskytovateľa, že projekt po ukončení financovania z prostriedkov NFP bude aj naďalej finančne udržateľný. Podstatou finančnej analýzy je výpočet peňažných tokov v jednotlivých rokoch referenčného obdobia, pričom ich kalkulácia vychádza z rozdielu výdavkov a príjmov v daných rokoch.

Finančná medzera – predstavuje rozdiel medzi súčasnou hodnotou investičných výdavkov na projekt a súčasnou hodnotu čistého príjmu za určené referenčné obdobie, ktorý je primeraný pre dané kategórie investícií. Vyjadruje časť investičných výdavkov na projekt, ktoré nemôžu byť financované samotným projektom, a preto môže byť projekt financovaný formou NFP.

Infraštruktúra – kapitálový výdavok v zmysle § 8 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v nadväznosti na § 22 zákona o dani z príjmov (samostatné hnutelné veci, prípadne súbory hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie, ktorých vstupná cena je vyššia ako 1 700 eur a prevádzkovo-technické funkcie dlhšie ako jeden rok a dlhodobý nehmotný majetok, ktorého vstupná cena je vyššia ako 2 400 eur a použiteľnosť alebo prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok).

Investičné výdavky – celkové oprávnené aj neoprávnené výdavky vynaložené v súvislosti s realizáciou projektu. Primárne ich rozdeľujeme na fixné pevné investície (budovy, stroje, pozemky), nábehové investície (prípravné štúdie vrátane štúdií uskutočniteľnosti, konzultačné služby atď.) a na zmeny prevádzkového kapitálu počas referenčného obdobia.

Majetok – tie aktíva účtovnej jednotky, ktoré sú výsledkom minulých udalostí, je takmer isté, že v budúcnosti zvýšia ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dajú sa spoľahlivo oceniť podľa § 24 až 28 zákona o účtovníctve; vykazujú sa v účtovnej závierke v súvahe alebo vo výkaze o majetku a záväzkoch.

Neoprávnené výdavky – výdavky, ktoré spadajú do účtovnej kategórie neoprávnenej na spolufinancovanie z prostriedkov OP Val alebo nesúvisia s činnosťami nevyhnutnými pre úspešnú

realizáciu projektu alebo sú v rozpore s výzvou na predkladanie žiadostí o NFP, zmluvou o poskytnutí NFP, podmienkami schémy štátnej pomoci, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť výzvy na predkladanie žiadostí o NFP. Neoprávneným výdavkom môže byť aj výdavok, ktorý nebol preukázaný a nespĺňa princíp hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti.

Oprávnené výdavky – výdavky, ktoré skutočne vznikli a boli uhradené prijímateľom/partnerom v súvislosti s realizáciou projektu, v zmysle zmluvy o poskytnutí NFP.

Prevádzkové výdavky – zahŕňajú všetky predpokladané výdavky na prevádzku, ktoré nie sú investičného charakteru, pretože sú spotrebované v každom účtovnom období. Patria sem: priame výdavky výroby (spotreba materiálu a služieb, personál, údržba, všeobecné výrobné výdavky); administratívne a všeobecné výdavky a predajné a distribučné výdavky. Prevádzkové výdavky môžu byť fixné a variabilné. Ich výška je závislá od objemu produkcie tovarov/poskytovaných služieb.

Príjmy – medzi príjmy projektu zaraďujeme poplatky hradené priamo koncovým užívateľom za používanie infraštruktúry vybudovanej projektom, príjmy z predaja alebo prenájmu pozemkov alebo budov, stavieb, príjmy z predaja výrobkov alebo vedľajších výrobkov vytvorených projektom či poskytovaním služieb za odplatu. Úspory prevádzkových nákladov, ktoré vznikli počas projektu, sa považujú za príjem, ak nie sú kompenzované rovnocenným znížením prevádzkových dotácií.

Pozn. Do príjmov sa nezapočítavajú transfery zo štátnych alebo regionálnych rozpočtov alebo systémov štátneho verejného poistenia. Platby, ktoré prijímateľ/partner prijímateľa prijal, a ktoré vyplývajú zo zmluvných sankcií v dôsledku porušenia zmluvy medzi prijímateľom/partnerom prijímateľa a treťou stranou alebo, ktoré vznikli v dôsledku stiahnutia ponuky tretej strany vybranej podľa pravidiel verejného obstarávania (záloha), sa nepovažujú za príjem a neodpočítavajú sa od oprávnených výdavkov projektu.

Projekt vytvárajúci príjem – každý projekt, ktorý v súlade s ods.1 čl. 61 všeobecného nariadenia vytvára čisté príjmy po dokončení.

Referenčné obdobie – časové obdobie (t.j. počet rokov), v rámci ktorého sa vo finančnej analýze uvádzajú plánované hodnoty príjmov a výdavkov projektu. Tieto plánované hodnoty týkajúce sa budúceho trendu projektu sa stanovujú na obdobie odrážajúce ekonomickú životnosť investície, ktoré je dostatočne dlhé na to, aby zahŕňalo jeho pravdepodobné dlhodobé dopady. Ide o časové obdobie, kedy je možné overiť úspešnosť investície.

Schémy štátnej pomoci – dokumenty, ktoré presne stanovujú pravidlá a podmienky, na základe ktorých môžu poskytovatelia pomoci poskytnúť štátnu pomoc jednotlivým prijímateľom/partnerom prijímateľa.

Stále (reálne) ceny – ceny, ktoré boli znížené o príslušný cenový index na základe cien prevažujúcich v danom základnom roku (t.j. ceny bez zohľadnenia inflácie vyjadrené vždy k cenovej úrovni konkrétneho roku)

Štátna pomoc – akákoľvek pomoc poskytovaná z prostriedkov štátneho rozpočtu alebo akoukoľvek formou z verejných zdrojov subjektu, ktorý vykonáva hospodársku činnosť, ktorá narúša súťaž alebo hrozí narušením súťaže tým, že zvyhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovarov a môže nepriaznivo ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi Európskej únie.

Zostatková hodnota investície – hodnota, ktorú bude mať majetok v poslednom roku referenčného obdobia finančnej analýzy. Zostatková hodnota investície vzniká v prípadoch, ak je projektovaná (ekonomická) životnosť investície alebo jej časti dlhšia, než je stanovené referenčné obdobie.

2 Projekty vytvárajúce príjem

V prípade projektov, ktoré po svojom ukončení vytvárajú čistý príjem v zmysle čl. 61 všeobecného nariadenia, je potrebné celkové oprávnené výdavky projektu znížiť o čisté príjmy vytvorené v dôsledku jeho realizácie tak, aby bola zabezpečená primeraná výška pomoci, t.j. aby nedošlo k neadekvátnemu poskytovaniu finančných prostriedkov OP Val nad rámec skutočnej potreby projektu. Uvedená primeraná výška pomoci predstavuje tzv. *medzeru vo financovaní*, ktorá vzniká, ak čistý príjem za príslušné obdobie nedokáže v plnej miere pokryť investičné výdavky projektu.

Vzhľadom na uvedené platí, že oprávnené výdavky na projekty vytvárajúce príjmy neprevýšia súčasnú hodnotu investičných výdavkov, po odpočítaní súčasnej hodnoty čistého príjmu z investície za stanovené obdobie.

Ak na spolufinancovanie nie sú oprávnené všetky investičné výdavky, čistý príjem sa prideliť pomerne k oprávneným a neoprávneným častiam investičných výdavkov.

V podmienkach OP Val sa povinnosť identifikovať a zohľadniť čisté príjmy vytvorené projektom, t.j. povinnosť vykonať individuálne overenie potrieb financovania projektu³, **týka iba prijímateľa/partnera prijímateľa, ktorý je veľkým podnikom a zároveň jeho podiel na celkových oprávnených výdavkoch projektu je vyšší ako 1 mil. EUR.**

Individuálne overenie potrieb financovania projektu sa vykoná na základe výpočtu **finančnej medzery** (t.j. výpočtu diskontovaného čistého príjmu z projektu pri zohľadnení *referenčného obdobia* primeraného pre sektor alebo subsektor, ktorý sa vzťahuje na projekt, bežne očakávanej ziskovosti v rámci príslušnej kategórie investícií, uplatňovania zásady „znečisťovateľ platí“ a prípadne aj zásady spravodlivosti spojenej s relatívnou prosperitou príslušného členského štátu alebo regiónu⁴) **prostredníctvom finančnej analýzy projektu** v rozsahu prílohy č. 1 tejto metodiky (*Finančná analýza – tabuľková časť*).

V rámci OP Val (sektor výskumu, vývoja a inovácií) sa uplatňuje *referenčné obdobie* v dĺžke **15 rokov**.

Finančnú analýzu projektu prijímateľ/partner prijímateľa vypracuje **pri ukončení realizácie projektu** a predloží ju poskytovateľovi **najneskôr so záverečnou žiadosťou o platbu**. Poskytovateľ posúdi predloženú finančnú analýzu. Ak budú na základe vykonanej finančnej analýzy identifikované čisté príjmy, prijímateľ je povinný zohľadniť ich v rámci záverečnej žiadosti o platbu, resp. je povinný vrátiť poskytnutý NFP alebo jeho časť vo výške zodpovedajúcej rozdielu medzi NFP uvedeným v zmluve o poskytnutí NFP⁵ a NFP uvedeným vo finančnej analýze projektu, a to najneskôr ku dňu schválenia záverečnej žiadosti o platbu poskytovateľom.

Ak boli čisté príjmy vytvorené už počas realizácie projektu, poskytovateľ zabezpečí kontrolu čistých príjmov, a to kontrolou na mieste, ešte pred schválením záverečnej žiadosti o platbu.

Poskytovateľ bude sledovať výšku skutočných čistých príjmov projektu prostredníctvom výročných monitorovacích správ a záverečnej monitorovacej správy počas realizácie projektu a prostredníctvom následných monitorovacích správ po ukončení realizácie projektu. Bližšie podmienky monitorovania čistých príjmov, ako aj vysporiadania čistých príjmov sú uvedené v Príručke pre prijímateľa.

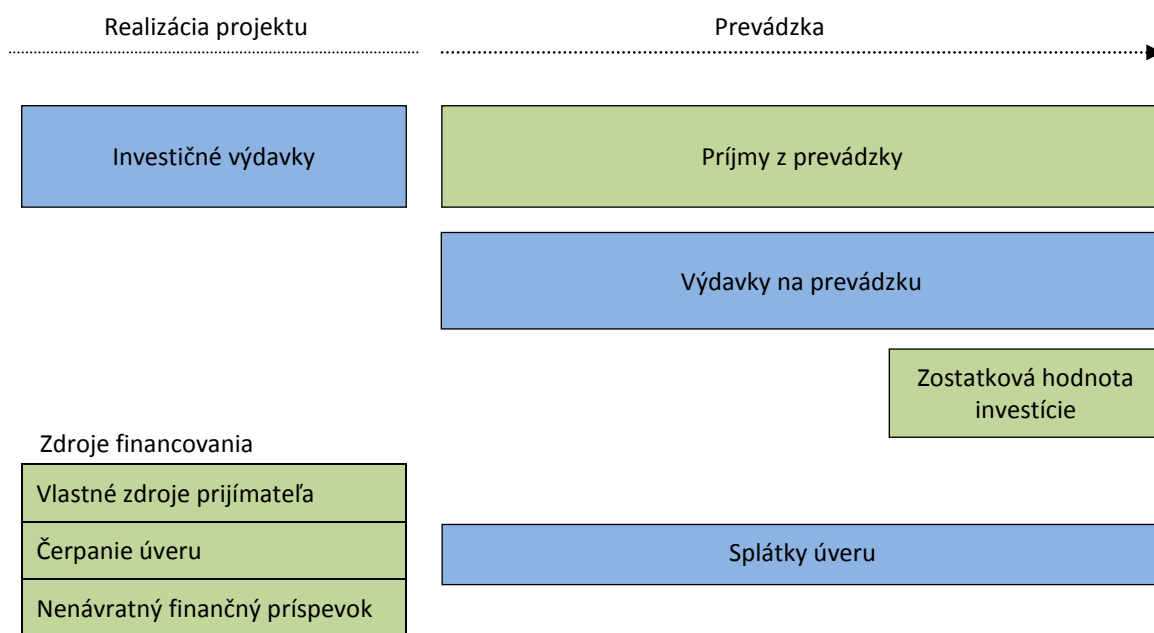
³ V nadväznosti na ods. 8 písm. c) čl. 61 všeobecného nariadenia.

⁴ V súlade s ods. 3 písm. b) čl. 61 všeobecného nariadenia.

⁵ Resp. NFP skutočne vyplateným poskytovateľom vrátane zohľadnenej výšky NFP záverečnej žiadosti o platbu (ak relevantné), a to v prípade, že reálne čerpanie rozpočtu projektu bolo nižšie ako plánované v zmluve o poskytnutí NFP.

3 Finančná analýza

Finančná analýza, ktorá je spracovávaná pre projekty implementované v rámci OP Val, je orientovaná projektovo. Znamená to, že sa neanalyzuje prijímateľ/partner prijímateľa (napr. prostredníctvom ukazovateľov likvidity, rentability), ale samotný projekt a jeho schopnosť vyprodukovať peňažné toky na prevádzku. Overuje sa potreba spolufinancovania projektu. Nasledujúca schéma ilustruje peňažné toky, ktoré vznikajú pri investičných projektoch.

Pri príprave a realizácii projektu je najskôr potrebné vynaložiť investičné výdavky. Keďže na začiatku projekt (pravdepodobne) nevytvára žiadne príjmy, je potrebné ich pokryť z iných zdrojov (napr. vlastných zdrojov prijímateľa/partnera prijímateľa, úverom alebo sčasti i NFP).

Po ukončení realizácie projektu je potrebné každoročne vynakladať finančné prostriedky na zabezpečenie prevádzky projektu (napr. personálne výdavky, výdavky na energie, výdavky na materiál). Zároveň však projekt vytvára i príjmy.

Je dôležité, aby výdavky na prevádzku projektu neprevyšovali príjmy, ktoré sa z projektu získajú, v opačnom prípade bude potrebné zabezpečiť dofinancovanie prevádzky z iných zdrojov. V optimálnom prípade príjmy z prevádzky prevyšujú výdavky na prevádzku. Ani to však nemusí znamenať, že projekt bude „ziskový“. Je totiž zároveň potrebné pokryť i investičné výdavky, ktoré boli vynaložené na začiatku projektu. Úlohou NFP je zabezpečiť, aby prijímateľ/partner prijímateľa z prevádzky projektu nedosahoval stratu, ale vyrovnané hospodárenie.

Finančná analýza⁶ pozostáva z:

- tabuľkovej časti, ktorá obsahuje vstupné údaje a výpočty (*príloha č. 1: Finančná analýza – tabuľková časť*);
- textovej časti, ktorá dopĺňa tabuľkovú časť (*príloha č. 2: Finančná analýza – textová časť*);
- príloh.

⁶ Prijímateľ/partner prijímateľa, ktorý sa podieľa na realizácii viacerých hlavných aktivít projektu z rôznou intenzitou pomoci vypracúva finančnú analýzu samostatne za každú hlavnú aktivitu projektu.

3.1 Tabuľková časť finančnej analýzy

Na spracovanie tabuľkovej časti finančnej analýzy slúži *príloha č. 1: Finančná analýza – tabuľková časť*.

Tabuľková časť pozostáva z týchto hárkov: Inštrukcie, Intenzita pomoci, Peňažné toky projektu, Investičné výdavky, Výdavky na prevádzku, Príjmy z prevádzky, Úver, Odpisy – daňové a Kontrolný list.

Vstupné údaje vo všetkých hárkoch sa uvádzajú **len do bielych buniek**.

Pri názvoch niektorých riadkov, stĺpcov, resp. buniek v tabuľkách existuje možnosť zobrazit si doplňujúci komentár, ktorý môže prijímateľovi/partnerovi prijímateľa pomôcť pri ich vyplnení alebo pochopení ich významu (pri umiestnení kurzoru myši nad bunkou, ktorá má v rohu červený trojuholník).

3.2 Textová časť finančnej analýzy

Aby poskytovateľ mohol správne vyhodnotiť nastavenie finančnej analýzy, je potrebné v rámci finančnej analýzy predložiť nie len tabuľkovú časť, ale aj vysvetľujúcu časť vo forme textovej interpretácie tabuľkovej časti finančnej analýzy (*príloha č. 2: Finančná analýza - textová časť*).

Všetky vstupné údaje by mali byť stanovené transparentne a overiteľne. Znamená to, že pri každom vstupnom údaji musí byť preukázateľný postup jeho výpočtu, resp. určenia jeho výšky.

Všetky údaje v textovej a tabuľkovej časti finančnej analýzy musia byť uvedené v eurách a zaokrúhlené s presnosťou na dve desatinné miesta, s výnimkou jednotkových cien⁷ uvedených vo finančnej analýze, ktoré je potrebné uvádzať s presnosťou **najmenej na tri desatinné miesta**.

Pre ceny vodného, stočného a energií platia osobitné pravidlá. Jednotkové ceny vodného a stočného, jednotkové ceny tepla a jednotkové ceny elektriny a plynu v eurách sa zaokrúhľujú matematicky **najmenej na štyri desatinné miesta**.

Ak je to možné, spotreba v naturálnych jednotkách by mala byť uvedená nielen za celú výrobu, ale aj na jednotku výrobku alebo inú kalkulačnú jednotku. Zároveň musí byť v textovej časti popísané, ako bola táto spotreba určená (pozri nižšie uvedený príklad).

Po stanovení východiskovej hodnoty musí prijímateľ/partner prijímateľa uviesť, ako postupoval pri odhade vývoja tohto vstupu v nasledujúcich rokoch prevádzky. Napr. k zmene výšky položky prevádzkových výdavkov môže dochádzať najmä v dôsledku:

- zmeny rozsahu produkcie;
- zmeny kvalitatívnych podmienok produkcie (zvýšenie výdavkov na opravy a údržbu v dôsledku zastarávania výrobného zariadenia);
- cenových zmien (napr. ak sa očakáva, že nárast miezd v nasledujúcich rokoch prevýši nárast priemernej cenovej hladiny).

Príklad: *Popis kalkulácie spotreby elektrickej energie v textovej časti finančnej analýzy*

Spotreba elektrickej energie, ktorá je potrebná na prevádzku recyklačnej linky bola určená na základe technickej špecifikácie, ktorú poskytol výrobca zariadenia (túto je vhodné doložiť v prílohe). Recyklačná linka spotrebuje za hodinu prevádzky 140 kWh. V roku 2017 sa recykluje 10 100 t plastov,

⁷ Podľa § 1, ods. 2, písm. h) zákona 659/2007 Z. z. sú jednotkové ceny konečné ceny za kilogram, liter, meter, meter štvorcový, meter kubický výrobku, alebo inú jednotku množstva, ktorá sa bežne používa pri predaji konkrétneho výrobku, vrátane sadzobníkov cien, taríf cien a ďalších prvkov cien alebo iných majetkových hodnôt, ktoré sú vyjadrené v peniazoch, a ktoré slúžia ako veličiny alebo základňa na čiastkové výpočty alebo výsledné prepočty konečných peňažných súm, ktoré majú byť skutočne zaplatené alebo vyúčtované.

príčom na recykláciu jednej tony je potrebných 1,74 h (potreba pracovného času vychádza opätovne z technickej špecifikácie zariadenia). Ročne sa preto spotrebuje $10\,100\text{ t} \times 1,74\text{ h} \times 140 = 2\,460\,360\text{ kWh}$. Spoločnosť bude po inštalácii linky platiť svojmu dodávateľovi Stredoslovenskej energetike a.s. cenu za 1 kWh podľa tarify Premium (C3), čo predstavuje 0,0375 EUR/kWh. Za rok 2017 budú preto náklady na elektrickú energiu predstavovať $2\,460\,360\text{ kWh} \times 0,0375\text{ EUR/kWh} = 92\,263,50\text{ EUR}$, k čomu treba prirátať ešte poplatok za odberné miesto vo výške 152,69 EUR.

V nasledujúcich rokoch prevádzky rátame s nárastom nákladov na elektrickú energiu v dôsledku väčšieho množstva recyklovaných plastov, pričom ostatné predpoklady výpočtu zostávajú zachované. Údaje za každý rok prevádzky potrebné na výpočet položky Spotreba energie sú uvedené v tabuľkovej časti finančnej analýzy v hárku Výdavky na prevádzku.

Spotreba elektrickej energie v administratívnych priestoroch ako i spotreba elektrickej energie na osvetlenie výrobných hál nezávisí od množstva recyklovaných plastov, a preto nie je zakalkulovaná v položke Spotreba energie, ale vystupuje ako súčasť položky Iné výdavky.

Uvedený príklad je len ilustratívny a slúži na demonštráciu popisu kalkulácie jednotlivých položiek finančnej analýzy. Hĺbka, do akej majú byť jednotlivé kalkulácie vypracované, je veľmi individuálna a závisí hlavne od významnosti každej položky (t.j. akým percentom sa položka podieľa na celkových prevádzkových výdavkoch), ako i od rozsahu celého projektu a od výšky jeho investičných výdavkov. Zároveň však pri každej položke musí byť jasné, na základe akých vstupných údajov a akým spôsobom bola stanovená.

Ak je to možné, jednotlivé vstupy do tohto výpočtu by mali byť čo najlepšie doložené (v príklade to bola technická špecifikácia, ktorú poskytol výrobca zariadenia, ďalej uvedenie dodávateľa elektrickej energie, pri ktorom je možné poskytnúť i odkaz na webovú stránku, na ktorej je možné overiť ceny za dodávku elektrickej energie).

3.3 Prílohy finančnej analýzy

V rámci príloh prijímateľ/partner prijímateľa predloží všetky relevantné dokumenty, na základe ktorých je možné posúdiť reálnosť stanovenia vstupných údajov do finančnej analýzy, napr. kópie zmlúv uzavretých s odberateľmi (na zdokumentovanie možností odbytu produkcie a predajných cien), ponuky a cenníky dodávateľov materiálu (na zdokumentovanie stanovenia vstupnej ceny materiálu), znalecké posudky, podnikateľské plány, rozhodnutia ÚRSO⁸ a ďalšie dokumenty, ktoré môžu podporiť reálnosť vstupných údajov uvádzaných vo finančnej analýze.

Upozornenie: Na všetky priložené dokumenty musí jednoznačne odkazovať textová alebo tabuľková časť finančnej analýzy.

⁸ Úrad pre reguláciu sieťových odvetví.

4 Vypracovanie finančnej analýzy

Vo finančnej analýze sa nezohľadňuje nárast cien v dôsledku inflácie. Všetky vstupné údaje do finančnej analýzy (ako napr. výška miezd, ceny materiálu, energií, výstupov projektu) sa uvádzajú v stálych (reálnych) cenách. Sú to ceny, ktoré budú aktuálne v čase vypracovania finančnej analýzy projektu.

Výnimkou sú len výdavky, ktoré sa zadávajú v časti *Investičné výdavky*. Tu sa zadávajú výdavky v bežných cenách. V časti *Peňažné toky projektu* je zabezpečený automatický prepočet týchto výdavkov na stále ceny.

Relatívne zmeny cien pri prevádzkových výdavkoch je relevantné zohľadniť len za predpokladu, že sa s rastom cien vstupov (napr. ceny práce) neočakáva i adekvátny nárast cien výstupov (prevádzkových príjmov) projektu – v opačnom prípade by došlo k nadhodnoteniu prevádzkových výdavkov.

4.1 Referenčné obdobie finančnej analýzy

Referenčné obdobie finančnej analýzy projektu je **15 rokov**. Začiatočným rokom finančnej analýzy je rok, v ktorom sa začala realizácia projektu. V hárku *Peňažné toky projektu* prijímateľ/partner prijímateľa vyberie rok začiatku realizácie projektu. Ostatné roky sa na základe zadaného údaja automaticky doplnia.

Referenčné obdobie	15			
Začiatok realizácie projektu	2,017			
Referenčné obdobie projektu	2017	2018	2019	2020

Upozornenie: Bunku *Začiatok realizácie projektu* je potrebné vyplniť ako prvú ešte pred zadávaním ďalších údajov. Automaticky sa prepočítajú všetky ďalšie roky v hárku *Peňažné toky projektu*, ako i roky vo všetkých ostatných hárkoch.

4.2 Investičné výdavky

V hárku *Investičné výdavky* prijímateľ/partner prijímateľa najskôr vyplní tabuľku *Rozpočet projektu (EUR)* - výšku oprávnených⁹ a neoprávnených výdavkov¹⁰ v bežných cenách, a to v členení na *Výdavky projektu bez odpisov a na Odpisy*¹¹.

DPH sa uvedie na samostatnom riadku ako neoprávnený výdavok, ak existuje zákonný nárok na jej odpočet (t.j. v prípade platcu DPH). Výšku neoprávnenej DPH je potrebné uviesť v plnom rozsahu, a to z oprávnených, ako aj z neoprávnených výdavkov.

V prípade, ak je DPH oprávneným výdavkom (nie je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom – v prípade neplatcu DPH), neuvedie sa ako samostatný oprávnený výdavok, ale je potrebné zahrnúť DPH do oprávnených a neoprávnených výdavkov.

Prijímateľ/partner prijímateľa v textovej časti finančnej analýzy uvedie a vyčíslí všetky položky, ktoré sú zahrnuté do neoprávnených výdavkov, vrátane DPH (ak je DPH neoprávneným výdavkom).

⁹ Prijímateľ/partner prijímateľa uvedie výšku oprávnených výdavkov v súlade s výškou oprávnených výdavkov stanovenou v zmluve o poskytnutí NFP, resp. s výškou oprávnených výdavkoch schválených poskytovateľom v predložených žiadostiach o platbu, vrátane výšky oprávnených výdavkov uvedených v záverečnej žiadosti o platbu, a to v prípade, ak reálne čerpanie rozpočtu projektu bolo nižšie ako plánované v zmluve o poskytnutí NFP.

¹⁰ Skutočne vzniknuté výdavky súvisiace s realizáciou projektu, avšak nespolu financované z OP Val.

¹¹ Uvádza sa výška odpisov majetku využívaného pre účely projektu, ktoré sú súčasťou oprávnených výdavkov projektu. Tieto odpisy je potrebné uviesť oddelene od ostatných výdavkov projektu, nakoľko sa nezohľadňujú pri výpočte výšky medzery vo financovaní.

Následne prijímateľ/partner prijímateľa vyplní tabuľku *Percentuálne rozdelenie výdavkov na jednotlivé roky realizácie projektu*. V každom roku realizácie projektu je potrebné zadať, aké percento zo sumy celkových oprávnených a neoprávnených výdavkov bolo v predmetnom roku vynaložené.

Výdavky, ktoré prijímateľ/partner prijímateľa vloží do hárku *Investičné výdavky* sú následne automaticky prepočítané na stále ceny (ich celková výška je preto nižšia ako v hárku *Investičné výdavky*) a do hárku *Peňažné toky projektu* vstupujú v nasledujúcich riadkoch:

- *Oprávnené výdavky* (celkové oprávnené výdavky projektu prepočítané na stále ceny);
- *Neoprávnené výdavky* (celkové neoprávnené výdavky projektu prepočítané na stále ceny);
- *Odpisy* (celková výška odpisov, oprávnená i neoprávnená časť, prepočítaná na stále ceny).

Obnova zariadenia s kratšou dobou životnosti

S obnovou zariadenia s kratšou dobou životnosti je potrebné kalkulovať vtedy, pokiaľ je v rámci projektu používaný investičný majetok s rozdielnou životnosťou.

Výdavky spojené s výmenou sa neuvádzajú ako súčasť prevádzkových výdavkov, ale v samostatnom riadku *Obnova zariadenia s kratšou dobou životnosti* v hárku *Peňažné toky projektu* a v hárku *Odpisy - daňové* v príslušnom roku a riadku podľa odpisovej skupiny. V textovej časti finančnej analýzy prijímateľ/partner prijímateľa uvedie, ako boli tieto výdavky určené, z akých položiek pozostávajú a z akých zdrojov bude obnova financovaná.

V prípade, že referenčné obdobie finančnej analýzy je dlhšie ako ekonomická životnosť majetku, ale s jeho obnovou sa neplánuje, je potrebné popísať, ako bude zabezpečená prevádzka po skončení životnosti, aby nedošlo k jej ohrozeniu, napr. pre technicky nevyhovujúce vybavenie.

Odpisy majetku

V tabuľkovej časti finančnej analýzy sa nachádza samostatný hárok s názvom *Odpisy – daňové*, ktorý sa používa na kalkuláciu daňových odpisov¹². Prijímateľ/partner prijímateľa zaradí každú zložku majetku do príslušnej odpisovej skupiny podľa § 26 zákona o dani z príjmov, určí, v ktorom roku bude, resp. bol majetok v účtovníctve zaradený do užívania a v tomto roku zadá do bielych buniek v tabuľke vstupnú cenu majetku¹³. V tabuľke sa automaticky vykalkulujú odpisy predmetného majetku, ktoré sú následne prenesené i do hárku *Peňažné toky projektu*.

4.3 Výdavky na prevádzku

Hárok *Výdavky na prevádzku* je rozdelený do nasledovných kategórií: spotreba materiálu, spotreba energií, priame mzdy vrátane odvodov, opravy a údržba a iné výdavky. V prípade potreby je možné pridávať počty jednotlivých položiek v uvedených kategóriách.

V rámci spotreby materiálu sa jednotlivé položky skladajú z množstva a ceny za jednotku. Prijímateľ/partner prijímateľa vyplní hodnoty týchto údajov v jednotlivých rokoch referenčného obdobia. Text „Množstvo“ prijímateľ/partner prijímateľa nahradí mernou jednotkou, v ktorej sú hodnoty množstva vyplnené. Text „množstvo x cena“ prijímateľ/partner prijímateľa nahradí názvom materiálu. Hodnoty sú vypočítané automaticky.

V rámci spotreby energií prijímateľ/partner prijímateľa postupuje obdobne ako pri spotrebe materiálu.

¹² Rovnomerných alebo zrýchlených, podľa rozhodnutia prijímateľa/partnera prijímateľa. Daňové odpisy sa následne použijú v hárku *Peňažné toky projektu* pre výpočet zvýšenia dane z príjmu.

¹³ Vstupnú cenu majetku je možné zadať v ľubovoľnom roku. Takto je možné do plánu daňových odpisov zaradiť napr. i odpisy zariadení s kratšou dobou životnosti, ktoré budú v priebehu časového horizontu viackrát obmieňané.

V prípade, že sú stanovené niektoré výdavky odhadom (napr. výdavky na opravy), je potrebné popísať v textovej časti finančnej analýzy, na čom je tento odhad založený, z čoho sa pri ňom vychádza a priložiť relevantné dokumenty ako prílohu finančnej analýzy.

Pri každej položke je potrebné rozlíšiť, či sa jedná o fixné, alebo variabilné výdavky na prevádzku. Variabilné výdavky rastú v závislosti od množstva produkcie (napr. spotreba materiálu) a fixné výdavky zostávajú zvyčajne rovnaké počas celej doby referenčného obdobia (napr. poistenie majetku).

Pokiaľ v projekte vznikajú aj iné výdavky, je potrebné popísať ich štruktúru a obsah v textovej časti finančnej analýzy.

Pri každej položke prevádzkových výdavkov je potrebné v textovej časti finančnej analýzy uviesť východiskové údaje na jej kalkuláciu. Je potrebné presne popísať, ako bola určená nákupná cena (pre najdôležitejšie položky možno v prílohe doložiť napr. zmluvy s dodávateľmi, cenové ponuky) a ako bolo určené spotrebované množstvo (napr. spotrebu materiálu na 1 ks výrobku doložiť technickou dokumentáciou výrobného postupu).

Pri dopĺňaní riadkov je potrebné dbať na zachovanie funkcionality správnosti preddefinovaných výpočtov.

4.4 Príjmy z prevádzky

Príjmy z prevádzky sa uvádzajú na úrovni jednotlivých položiek v hárku *Príjmy z prevádzky* a skladajú sa z množstva a ceny za jednotku. Prijímateľ/partner prijímateľa vyplní hodnoty týchto údajov v jednotlivých rokoch referenčného obdobia. Text „Množstvo“ prijímateľ/partner prijímateľa nahradí mernou jednotkou, v ktorej sú hodnoty množstva vyplnené. Text „množstvo x cena“ prijímateľ/partner prijímateľa nahradí názvom tovaru alebo služby. Hodnoty sú vypočítané automaticky.

Nevyhnutnou podmienkou pre stanovenie odhadovaných príjmov v budúcnosti je vývoj skutočnosti za posledné obdobie.

V hárku *Príjmy z prevádzky* je možné v prípade potreby pridávať počty jednotlivých položiek. Pri dopĺňaní riadkov je potrebné dbať na zachovanie funkcionality správnosti preddefinovaných výpočtov.

Pre stanovenie predaného množstva je potrebné zohľadniť najmä:

- maximálnu výrobnú kapacitu zariadení – z pohľadu celkového referenčného obdobia by predané množstvo nemalo prekročiť maximálnu výrobnú kapacitu;
- odbytové možnosti služieb alebo výrobkov na trhu – je potrebné, aby prijímateľ/partner prijímateľa identifikoval svoje odbytové možnosti v jednotlivých rokoch; ako dostatočný podklad pre definovanie odbytových možností by mal prijímateľ/partner prijímateľa vychádzať najmä z uzatvorených, resp. predbežných zmlúv s odberateľmi alebo iných dokumentov; dokumenty dokladujúce odbytové možnosti prijímateľ/partner prijímateľa uvedie v prílohe finančnej analýzy;
- existujúcu a potenciálnu konkurenciu – je možné uviesť kapacity konkurentov i ceny, za ktoré konkurencia ponúka svoje výrobky alebo služby.

Rovnako ako pri stanovení predaného množstva, je potrebné opísať spôsob stanovenia, resp. kalkulácie predajnej ceny. Pri popise stanovenia predajnej ceny v textovej časti finančnej analýzy odporúčame prijímateľovi/partnerovi prijímateľa brať do úvahy aj odpovede na nasledujúce otázky:

- Je cena produkcie porovnateľná s cenou, za ktorú ponúkajú svoje výrobky a služby konkurenti (ak existujú)?
- Aké sú substitúty vašej produkcie?

- Do akej miery bude predajná cena pokrývať výdavky (predajná cena by mala vždy pokrývať minimálne výdavky na prevádzku a pokiaľ možno aspoň časť investičných výdavkov)?

4.5 Zostatková hodnota investície

Zostatková hodnota investície je hodnota, ktorú bude mať majetok v poslednom roku referenčného obdobia finančnej analýzy.

Ak majú aktíva projektu projektovanú životnosť (ekonomickú) dlhšiu ako referenčné obdobie, ich zostatková hodnota sa určí vypočítaním čistej súčasnej hodnoty peňažných tokov v zostávajúcich rokoch životnosti projektu, ktoré presahujú referenčné obdobie.

Upozornenie: Zostatková hodnota investície sa zahrnie do výpočtu diskontovaných čistých príjmov projektu iba vtedy, ak príjmy prevyšujú prevádzkové výdavky.

Ak sa predpokladá, že po ukončení ekonomickej životnosti majetku dôjde k jeho obnove, výdavky spojené s obnovou majetku sa vo finančnej analýze uvádzajú len pri majetku, ktorého ekonomická životnosť je kratšia ako referenčné obdobie finančnej analýzy (pozri časť Obnova zariadenia s kratšou dobou životnosti). Ekonomická životnosť hlavnej časti investície nepodlieha obnove počas referenčného obdobia, keďže referenčné obdobie je nastavené tak, aby korešpondovalo s ekonomickou životnosťou hlavnej časti investície.

Zostatková hodnota investície sa zadáva v hárku *Peňažné toky projektu* do riadku *Zostatková hodnota investície*. Zadáva sa vždy iba v poslednom roku referenčného obdobia finančnej analýzy.

Nižšie sú uvedené možné metódy určenia zostatkovej hodnoty investície – ak ekonomická životnosť investície presahuje referenčné obdobie, resp. ak majetok už nebude ďalej používaný.

Ekonomická životnosť majetku presahuje referenčné obdobie

Pri tejto metóde je potrebné určiť, aké peňažné toky budú z majetku plynúť v jeho posledných rokoch ekonomickej životnosti, čo vyžaduje dodatočné výpočty a odhady.

Príklad: Referenčné obdobie finančnej analýzy je 15 rokov. Projektovaná životnosť investície však bude až 17 rokov. Ak v posledných dvoch rokoch životnosti investície (17 rokov – 15 rokov = 2 roky) budú prevádzkové výdavky spojené s týmto majetkom dosahovať 4 500 Eur a príjmy z prevádzky 5 600 Eur, potom sa zostatková hodnota investície vypočíta ako $2 \times (5\,600 \text{ Eur} - 4\,500 \text{ Eur}) = 2\,200 \text{ Eur}$.

Majetok už nebude ďalej používaný

Príjmy z likvidácie majetku: Uvedený postup sa aplikuje v prípadoch, ak je možné majetok, ktorý tvoril súčasť projektu odpredať. Príjem z tohto odpredaja bude predstavovať zostatkovú hodnotu investície. Majetok je tiež možné napr. predáť do zberných surovín. Príjem z predaja šrotu bude opäť kalkulovaný ako zostatková hodnota investície.

Výdavky na likvidáciu majetku: V niektorých prípadoch sa naopak môže stať, že napr. s demontážou a ekologicky vhodnou likvidáciou zariadenia môžu byť spojené značné výdavky. Tieto je tiež potrebné zohľadniť vo finančnej analýze a namiesto ich zarátania do prevádzkových výdavkov je ich vhodnejšie uviesť ako zápornú zostatkovú hodnotu investície.

4.6 Štruktúra financovania projektu

Po vyplnení všetkých relevantných údajov do tabuľkovej časti finančnej analýzy sa automaticky v hárku *Investičné výdavky* v tabuľke *Zdroje financovania projektu* vykalkuluje výška NFP znížená o čisté príjmy vytvorené projektom (ak relevantné).

V prípade, ak prijímateľ/partner prijímateľa spolufinancoval projekt prostredníctvom bankového úveru, je potrebné vyplniť hárok *Úver*, kde sa uvedie výška čerpaného úveru v jednotlivých rokoch spolu so splátkami istiny a úroku.

Na záver je potrebné skontrolovať finančnú udržateľnosť prevádzky projektu, t.j. či sú peňažné toky projektu vo všetkých rokoch referenčného obdobia kladné. V hároku *Peňažné toky projektu* sú v riadku *Celkové peňažné toky* napočítané všetky peňažné toky projektu v danom roku. Môže sa stať, že v niektorom roku bude v riadku *Celkové peňažné toky* záporná hodnota (napr. ak sa v danom roku vykonáva obnova zariadenia s kratšou dobou životnosti), táto by však mala byť vykrytá kladným peňažným tokom v predchádzajúcom roku.

Na kontrolu udržateľnosti prevádzky projektu sú najdôležitejšie údaje uvedené v riadku *Kumulované peňažné toky*. V ňom sú napočítané všetky peňažné toky v danom i predchádzajúcich rokoch.

V prípade, ak riadok *Kumulované peňažné toky* vykazuje zápornú hodnotu, je potrebné rozhodnúť, ako tento záporný peňažný tok prijímateľ/partner prijímateľa pokryje. Chýbajúce zdroje môže doplniť buď z vlastných zdrojov, alebo opäť čerpať bankový úver. Namiesto čerpania ďalšieho preklenovacieho bankového úveru je však vhodnejšie dohodnúť si s bankou odklad splátok úveru tak, aby splátky úveru dokázal prijímateľ/partner prijímateľa pokryť z prevádzkových príjmov projektu v danom roku.

Upozornenie: Pokiaľ riadok *Kumulované peňažné toky* dlhodobo vykazuje záporný peňažný tok, alebo ak vykazuje v niektorom roku záporný peňažný tok významnejšieho rozsahu, je prijímateľ/partner prijímateľa povinný v textovej časti finančnej analýzy popísať, z akých zdrojov zabezpečí chýbajúce financovanie projektu. Záporný peňažný tok jedného roka môže byť kompenzovaný kladným peňažným tokom iných rokov (predchádzajúcich alebo nasledujúcich rokov). Celkovo však platí, že pokiaľ projekt dosahuje kladné kumulované peňažné toky, je projekt finančne udržateľný.

Na jednoduchú kontrolu údajov zadaných do tabuľkovej časti finančnej analýzy možno použiť hárok *Kontrolný list*, v ktorom sa po zadaní vstupných údajov automaticky vykoná predbežná kontrola zadanej výšky úveru (v prípade, ak prijímateľ/partner prijímateľa čerpal úver), skontroluje sa, či bola zadaná zostatková hodnota investície, či projekt v niektorom roku nevykazuje záporné kumulované peňažné toky a pod. V prípade potreby sa zobrazí hlásenie z kontroly, ktoré upozorní na možnú nezrovnalosť. Hlásenie z kontroly môže prijímateľ/partner prijímateľa ignorovať, ak sa ho netýka alebo, ak v textovej časti zdôvodnil daný stav (napr. uviedol, z akých zdrojov bude financovať záporné kumulované peňažné toky).

Prílohy

Príloha č. 1: Finančná analýza – tabuľková časť

Príloha č. 2: Finančná analýza – textová časť